

Opdrachtgever:

Bu-RO Ester
T.a.v. Mevrouw E. van Geldorp
Princenweg 42a
6002 AK Weert

Datum: 14 oktober 2022**Onderwerp:**

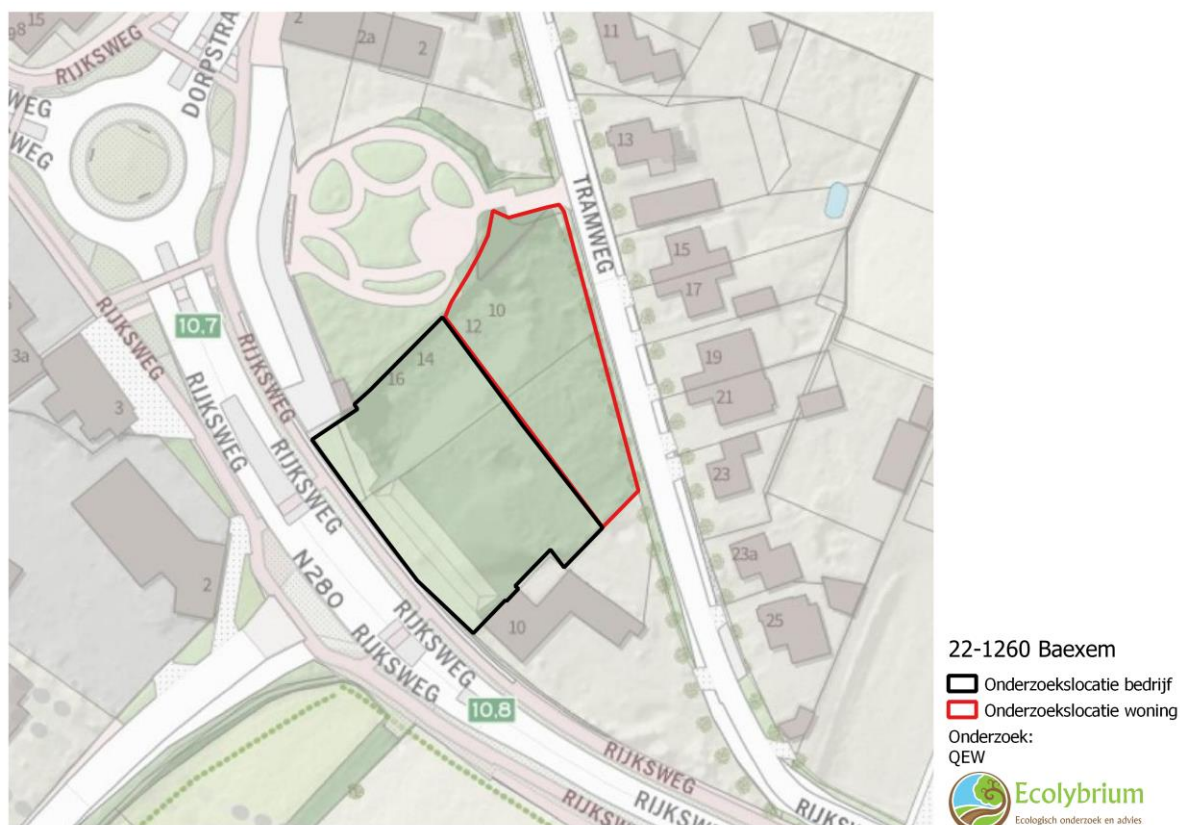
Rapportage Quicksan Ecologische Waarden Rijksweg/Tramweg te Baexem
(ons kenmerk: 22-1260)

Opgesteld door:

De heer M.J.M. Coenen

Geachte mevrouw van Geldrop,

Hierbij ontvangt u van ons de rapportage inzake de uitgevoerde Quicksan Ecologische Waarden voor de voorgenoemde ruimtelijke ingrepen aan de Rijksweg/Tramweg, te Baexem, zie figuur 1.

Figuur 1: Onderzoekslocatie Rijksweg/Tramweg, te Baexem

Aanleiding

Er zijn voornemens om ruimtelijke ingrepen uit te voeren op de onderzoekslocatie. Het betreft de bouw van een bedrijfspand en de bouw van een woonhuis. Hiervoor is het ook benodigd dat het aanwezige groen (bestaand uit opschot van diverse bomen en struiken) verwijderd moet worden om de werkzaamheden uit te kunnen voeren.

In het kader van deze ingrepen is het noodzakelijk om het bestemmingsplan te wijzigen. Als gevolg hiervan is het noodzakelijk om zicht te krijgen op de mogelijke effecten die optreden ten aanzien van aanwezige natuurwaarden (planten en dieren), welke bescherming genieten binnen de Wet natuurbescherming. Denk hierbij aan verlies van groeiplaatsen of verlies/verstoring van beschermde nestlocaties of vaste rust- en verblijfplaatsen.

Onderzoeksmethodiek

Om erachter te komen of er op en rondom de onderzoekslocatie geschikt leefgebied aanwezig/ontwikkeld is voor beschermde diersoorten of geschikte groeiplekken biedt aan beschermde planten, is het noodzakelijk dat de locatie middels een veldinspectie ter plekke bekeken wordt. Dit onderzoek is uitgevoerd op 30 september 2022. Hierbij is gelet op de mogelijke functies van het gebied voor beschermde en/of bijzondere soorten, zoals vleermuizen, broedvogels, kleine marterachtigen, uilen en roofvogels, grondgebonden zoogdieren, amfibieën en beschermde en/of bijzondere (muur)planten. Er is tijdens het onderzoek verder gelet op mogelijke andere functies van soorten in en rondom de onderzoekslocatie.

Huidige situatie

De locatie bestaat deels uit een sterk verruigde open grasvegetatie, waarbij de overhand van vegetatie bestaat uit gras, brandnetel en aan de randen braamstruweel. Aan de noordwestzijde is een deel begroeid met opschot van jonge bomen en struiken. Oude bomen zijn hier geheel niet aanwezig. De maximale stamdiameter is 15 cm en het betreft hier enkele snelgroeiende soorten zoals ruwe berk en geoorde wilg.

Er is geen bebouwing aanwezig op het perceel, ook zijn er geen waterlopen of anderzijds waterhoudende elementen aanwezig. De beplanting is verder te kwalificeren als zeer monotoon, voedselrijk en verwilderd.

Foto 1: Beeld van de noordoostzijde van het terrein

Aanwezigheid natuurwaarden

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

De vegetatie van bomen en struiken is onderzocht op mogelijk aanwezige nesten van vogelsoorten die jaarronde nestbescherming genieten.

Deze zijn echter niet aangetroffen en geheel niet te verwachten. De aanwezige vegetatie is niet optimaal en volwassen genoeg ontwikkeld om te dienen als geschikt broedbiotoop voor soorten als sperwer, buizerd, ransuil, bosuil en andere soorten roofvogels (met jaarrond beschermde nesten). Boomholtes, die gebruikt kunnen worden door spechten, zijn evenmin aangetroffen in dit deel.

Mogelijk dat de struiklaag en mogelijk enkele bomen wel dienst doen als broedplek voor kleinere, algemeen voorkomende soorten als roodborst, zanglijster, merel, heggemus e.d. Om verstoring van broedende vogels te voorkomen dient de aanwezige vegetatie, indien nodig, verwijderd te worden buiten de broedperiode (dus niet tussen half maart-half juli). Het gebied is verder matig geschikt als foerageergebied voor diverse soorten vogels.

Het zuidelijke deel van het gebied, het met grassen verruigd deel, is voorts gehele ongeschikt om te dienen als broedplek voor vogels. Dit gebied is te klein om te dienen voor grondbroedende soorten zoals fazant, kievit, patrijs en dergelijke.

Foto 2: Er kunnen enkele algemeen voorkomende broedvogels nesten maken in de struikenvegetatie, maar de verruigde grasstrook is geheel ongeschikt om als zodanig dienst te doen.

Effecten op jaarrond beschermde nesten van broedvogels treden niet op, omdat er geen nesten aanwezig zijn en omdat er geen optimale nestgelegenheden aanwezig zijn in het gebied. Effecten op algemeen voorkomende soorten broedvogels treden niet op mits de kap- en rooiwerkzaamheden buiten de broedperiode (dus buiten half maart en half juli) uitgevoerd worden. In dit geval is nader onderzoek niet noodzakelijk.

Vleermuizen

Tijdens het onderzoek is geconcludeerd dat er geen boomholtes aanwezig zijn in de aanwezige bomen en dat er dus geen vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen aanwezig zijn.

Omdat er geen bebouwing aanwezig is in het betreffende plangebied treden ook geen effecten op ten aanzien van gebouwbewonende soorten vleermuizen.

In het kader van de Wet natuurbescherming kan geconcludeerd worden dat er in de vegetatie en op de hele planlocatie geen sprake is van mogelijke aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Nader soortgericht onderzoek naar die functie is daarmee niet aan de orde.

De beplanting op en rondom de ingreeplocatie vormt een zeer marginaal geschikt foerageergebied voor vleermuizen vanwege de eentonigheid ervan. Deze eentonigheid zorgt voor een beperkt aantal prooien in het gebied. Het gebied van vormt dan ook geen primair foerageergebied puur gekeken naar de afwisseling van soorten struiken en bomen.

De bebouwing en directe omgeving maken geen deel uit van een essentiële vliegroute. Er zijn geen verbindingen aanwezig met aansluitende groenelementen van andere beboste percelen of laanboomstructuren. Effecten op essentiële vliegroutes zijn daarmee op voorhand geheel uit te sluiten.

Effecten op primaire vliegroutes en essentieel jachtgebied van vleermuizen zijn op voorhand geheel uit te sluiten. Het gebied zal wel gebruikt worden door vleermuizen als jachtgebied (onderdeel), maar de aantallen en het aantal soorten zullen zéér beperkt zijn (omdat de habitat zeer eentonig en insectenarm is).

Vaatplanten (muurplanten)

Op en rondom de ingreeplocatie zijn geen beschermde en of bijzondere vaatplanten aangetroffen die enige hinder kunnen ondervinden, of hun groeiplaats verliezen door de beoogde werkzaamheden.

De vegetatie op het terrein bestaat vooral uit enkele vlinderstruiken, acacia opschot, wilgenopschot, braamstruiken, een enkel mannetjesvaren, vogelwikke, akkerdistel, bijvoet, Sint-Janskruid, teunisbloem en brandnetel (typische soorten van voedselrijke en verstoringmilieus).

Effecten op beschermde en/of kwetsbare plantensoorten of een optimaal ontwikkelde vegetatie is daarmee dan ook geheel uit te sluiten.

Foto 3: Bijvoet en Sint-Janskruid tussen de sterk vergraste vegetatie

Overige soorten

Andere beschermde soorten, zoals amfibieën, reptielen, vissen, libellen, dagvlinders, grondgebonden zoogdieren en andere ongewervelden, zijn niet aangetroffen en ook niet te verwachten op de locatie. Hiervoor zijn geen (optimaal ontwikkelde) leefgebieden aanwezig.

De locatie kan geschikt zijn voor gewone pad en bruine kikker als overwinteringsgebied.

De locatie ligt binnen het jachtgebied van steenmarters, maar vormt qua habitat geen essentieel onderdeel van het leefgebied, omdat er geen geschikte dichte groenelementen (met dekkingsmogelijkheden) aanwezig zijn waar prooidieren aanwezig zijn en zich kunnen verschuilen. Tijdens het veldbezoek zijn er geen sporen aangetroffen wat op de aanwezigheid van de steenmarter of andere (kleine) marterachtigen doet blijken.

Het terrein vormt vanwege de eentonigheid van de aanwezige bomen en struiken (en daarmee minder diversiteit aan prooidieren) geen optimaal/primair leefgebied voor marterachtigen. Het gebied ligt bovendien in een verstedelijkt gebied en langs een drukke doorgaande verbindingsweg (N280: Weert-Roermond) zonder enige uitgestrekte groenstroken en enige natuurlijke begroeiing.

Effecten op beschermde en/of kwetsbare soorten amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders en libellen, overige ongewervelden en grondgebonden zoogdieren is daarmee dan ook geheel uit te sluiten. Algemeen voorkomende soorten kunnen wel aanwezig zijn op de locatie, zoals diverse muizensoorten, egel en dergelijke. Door in de minst kwetsbare periode te werken en vanuit één richting te werken kunnen deze soorten de locatie veilig verlaten en elders plek vinden.

Literatuurstudie en internetbronnen)

Uit de geraadpleegde bronnen (bijlage 1) blijkt dat er geen beschermde soorten aanwezig en/of te verwachten zijn op de ingreeplocatie. Op en rondom de locatie zijn verspreidingsgegevens bekend van bijzondere en beschermde soorten, echter deze gegevens zijn dermate inaccuraat dat hieruit niet opgemaakt kan worden waar de exacte vindplaatsen/groeiplekken zich bevinden.

Ondanks dat er teunisbloemen groeien in het gebied is er geen reden te vermoeden dat zich hier de uiterst zeldzame en zwaar beschermde Teunisbloempijlstaart voortplant. Deze soort wordt zeer sporadisch waargenomen in Limburg en er zijn nog geen stabiele populaties van de soort in Nederland gevestigd. De waarnemingen hebben enkel betrekking op zwervende dieren. Een nader onderzoek voor deze soort in dit gebied is in onze ogen dan ook geheel niet aan de orde.

Conclusies

Op basis van het onderzoek en in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) kan gesteld worden dat:

- ✚ Er geen overtredingen van verbodsbepalingen optreden door de herbestemming en voorgenomen ingrepen op broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Omdat er geen geschikte nestmogelijkheden zijn in de gebouwen en in de aanwezige vegetatie.
- ✚ Er geen effecten en daarmee geen overtredingen van verbodsbepalingen optreden door de ingreep op vleermuizen, omdat er geen geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn in de bomen. Effecten op primaire jachtgebieden en vliegroutes treden ook niet op omdat deze niet aanwezig/ontwikkeld zijn ter plekke.
- ✚ Er geen effecten optreden ten aanzien van amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, overige ongewervelden en grondgebonden zoogdieren.
- ✚ Algemeen voorkomende soorten kunnen wel aanwezig zijn op de locatie, zoals diverse muizensoorten, egel en dergelijke andere soorten. Door in de minst kwetsbare periode te werken en vanuit één richting te werken kunnen deze soorten de locatie veilig verlaten en elders plek vinden.
- ✚ Op basis van deze resultaten kan gesteld worden dat er geen vervolgonderzoeken noodzakelijk zijn. Ook is er geen noodzaak tot het aanvragen van een ontheffing en het treffen van mitigerende maatregelen in het kader van de Wet natuurbescherming.
- ✚ De herbestemming en ruimtelijke ingrepen kunnen dan ook uitgevoerd worden zoals beoogd.
- ✚ We adviseren wel om de ingrepen zoveel als mogelijk buiten de broedperiode van vogels (dus buiten half maart -half juli) uit te voeren, om daarmee verstoring van broedvogels te minimaliseren/voorkomen.

Met deze rapportage hoopt Ecolybrium jullie van dienst te zijn geweest.

Uw reactie wordt dan ook zeer op prijs gesteld.

Met vriendelijke groet,

Ecolybrium Ecologisch onderzoek & Advies
Martijn Coenen

Bijlage 1 Geraadpleegde bronnen

www.natuurgegevensprovincielimburg.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.waarneming.nl (NDFF)

Hustings F., van der Coelen J., van Noorden B., Schols R. & Voskamp P. 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Buggenum, H.J.M. van, R.P.G. Geraeds & A.J.W. Lenders (redactie), 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008. Stichting Natuurpublicaties, Maastricht.

Kleukers, R.M.J.C., E.J. van Nieukerken, B. Odé, L.P.M. Willemse & W.K.R.E. van Wingerden, 1997. De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera). – Nederlandse Fauna 1. Nationaal Natuurhistorisch Museum, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden 416 blz., 14 platen.

Turin, H., 2000. De Nederlandse loopkevers, verspreiding en oecologie (Coleoptera: Carabidae). – Nederlandse Fauna 3. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden 666 blz., 16 platen, met cd-rom.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). – Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Huizenga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen, 2010. Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Provincie Limburg (2017). Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wnb in Limburg, Provinciaal Blad Nr. 5634 (6 december 2017). Limburg.

Provincie Limburg (2017). Wijzigingsverordening Hoofdstuk 3 Natuur van de Omgevingsverordening Limburg 2014. Provinciaal Blad Nr. 1845 (25 april 2017). Limburg.

Bijlage 2 Wettelijke kaders

SOORTENBESCHERMING

Algemeen

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. De Wet natuurbescherming heeft de beschermingsregels opgesteld in de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn vertaald naar de Nederlandse situatie.

VOGELRICHTLIJN

Soorten van de Vogelrichtlijn

Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn:

- ✘ Art. 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen
- ✘ Art. 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen
- ✘ Art. 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben
- ✘ Art. 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort

HABITATRICHTLIJN, BERN BIJLAGE II, BONN BIJLAGE I

Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd:

- ✘ Art. 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen
- ✘ Art. 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren
- ✘ Art. 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen
- ✘ Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen
- ✘ Art. 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttwortelen of te vernielen

NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN

Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van in Nederland voorkomende soorten zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten.

- ✚ Art. 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
- ✚ Art. 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
- ✚ Art. 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

WETTELIJKE BELANGEN I.R.T. ONTHEFFING

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- ✚ Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- ✚ Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- ✚ Ter bescherming van flora en fauna. Voor nationaal beschermde soorten geldt:
 - Er is sprake van een bij de wet genoemd belang. Zorgplicht voor álle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (Art. 1.11);
 - De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LIMBURGSE INVULLING

De provincie Limburg heeft beleidsregels opgesteld in het document Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wnb in Limburg (6 december 2017, Limburg) voor soorten die beschermd zijn binnen de Vogelrichtlijn of bijlage onderdeel A bij de Wnb, te weten:

- ✚ De broedvogels zijn ingedeeld in de categorieën 1 t/m 4:
 - Hiervan is het nest van de vogelsoorten horende tot de categorieën 1 t/m 3 jaarrond beschermd (zie tabel 1)
 - Categorie 4 zijn de nesten van plaats trouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat, maar dusdanig kwetsbaar zijn dat de functionaliteit niet in het geding mag komen
- ✚ Voor soorten in bijlage onderdeel A bij de Wnb geldt de Omgevingsverordening Limburg 2014 bijlage III bij paragraaf 3.8 “Vrijstelling dieren bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud” zijn soorten opgenomen waarvoor in Limburg een (gedeeltelijke) vrijstelling geldt (zie tabel 2)
- ✚ Art. 4.3 en 4.4 lid 2; Soms is het voor de ontwikkeling erg moeilijk om een aanvullend onderzoek uit te voeren. Bijvoorbeeld als gezien de doorlooptijd die dit met zich mee brengt een toegekende subsidie komt te vervallen of veiligheidsaspecten eraan in de weg staan.

In dergelijke omstandigheden zijn GS van mening dat er sprake is van een dermate uitzonderingssituatie dat de initiatiefnemer een ontheffingsaanvraag kan doen alsof de mogelijk aanwezige soorten daadwerkelijk aanwezig zijn. De initiatiefnemer moet in zo'n geval een aanpak overleggen waaruit blijkt voor welke soorten hij deze aanpak volgt, wat de maximaal verwachte dichtheden van de soorten zijn en welke maatregelen uitgevoerd gaan worden.

Nederlandse naam	Categorie
Kerkuil	1
Oehoe	1
Roek	1
Steenuil	1
Boerenwaluw	2
Bosuil	2
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	2
Huismus	2
Huiswaluw	2
Ooievaar	2
Slechtvalk	2
Boomvalk	3
Havik	3
Ransuil	3
Raaf	3
Rode wouw	3
Torenvalk	3
Wespendief	3
Zwarte wouw	3

Tabel 1: indeling in categorieën
jaarrond beschermde nesten in Limburg

Nederlandse naam	Periode vrijstelling
Aardmuis	Gehele jaar
Bosmuis	Gehele jaar
Bunzing	Gehele jaar
Bruine kikker	Gehele jaar
Dwergmuis	Gehele jaar
Dwergspitsmuis	Gehele jaar
Eekhoorn	Maart- april en juli t/m november
Egel	Gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	Gehele jaar
Gewone pad	Gehele jaar
Haas	Gehele jaar
Hazelworm	Juli, augustus en september
Hermelijn	Gehele jaar
Huisspitsmuis	Gehele jaar
Kleine watersalamander	Gehele jaar
Konijn	Gehele jaar
Levendbarende hagedis	15 augustus t/m 15 oktober
Meerkikker	Gehele jaar
Middelste groene kikker	Gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	Gehele jaar
Ree	Gehele jaar
Rosse woelmuis	Gehele jaar
Steenmarter	15 augustus t/m februari
Tweekleurige bosspitsmuis	Gehele jaar
Veldmuis	Gehele jaar
Vos	Gehele jaar
Wezel	Gehele jaar
Woelrat	Gehele jaar

Tabel 2: Vrijgestelde soorten Limburg bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud (Omgevingsverordening Limburg 2014)